

Мистецтво вести дискусію допомагає у правильному визначенні кола питань. Викладач доповнює відповідь студента додатковими питаннями, які допомагають активізувати мислення всіх учасників дискусії.

УДК 371.134

Феллег Анжеліка Ласлівна, магістр спеціальності
«Початкова освіта», Мукачівський державний університет
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Швардак М. В.

КЕЙС ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сьогодні найважливішим завданням освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої особистості. У зв'язку з цим, змінюється роль учителя. Серед сучасних і активних методів навчання особливе місце в професійній освіті відведено кейс-методу. Побудова кейсів базується на реальних фактичних матеріалах або ситуаціях. Важливість кейс-методу обумовлена тим, що він відображає не лише практичну проблему, а й мобілізує комплекс знань, який необхідно використати при її вирішенні, а також поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що, безумовно, свідчить про ефективність реалізації сучасних завдань системи освіти.

Насамперед з'ясуємо, що ж вкладається в сутність понять «кейс» та «кейс-метод».

У перекладі з англійської, кейс – це випадок, а кейс-метод – повчальний випадок.

З методичної точки зору, кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис ситуації, яка запозичена з реальної практики. Кейс являє собою опис реальної ситуації або події, які реально відбулися в тій чи іншій галузі та описані автором для того, щоб спровокувати дискусію в навчальній аудиторії, стимулювати студентів до детального аналізу, продуктивного обговорення й прийняття рішення.

Кейс-метод – це детальний і глибокий опис реальної ситуації, який характеризується тим, що передбачає пошук відповіді на проблемні питання і спрямований не на отримання готових знань, а на створення нових знань, формування практичних навичок та розвиток системи цінностей учнів/студентів, життєвих настанов, своєрідного професійного світовідчуження й світоперетворення, що передбачає співтворчість учня/студента і вчителя/викладача.

Мета кейсів – детальний аналіз, а не оцінювання (особливо, завчасне оцінювання). Ціллю їх є не презентація специфічних «правильних шляхів», а допомога у набутті навичок аналізу. Разом з удосконаленням аналітичних навичок, метод ситуаційних вправ стимулює розвиток проникливості, є формою перевірки знань, розвиває здатність відокремлювати важливе від тривіального, виховує почуття відповідальності в процесі навчання.

Кейси пов'язані з ситуаціями, які виникають у реальному житті і практичне вирішення яких є необхідним. Вибір кращого рішення в контексті поставленої проблеми відбувається через аналіз ситуації та оцінку вироблених альтернатив.

Аналіз ситуації передбачає застосування різноманітних видів аналітичної діяльності. Чим багатший арсенал аналітичних методів, вважають дослідники, тим успішніший процес використання кейс-методу.

Кейс-метод дозволяє формувати компетентності та успішно вирішувати наступні завдання:

- оволодіти навичками та прийомами всебічного аналізу ситуації зі сфери професійної діяльності, що допомагає у вирішенні аналогічних проблем, що виникатимуть у реальній практичній діяльності;
- формувати проблемно-розв'язувальні уміння, які виробляються в процесі моделювання власних дій у проблемній ситуації, що дає змогу студентам перевірити власні

переконання, теоретичні знання та упередження; оперативно приймати рішення - «тут і зараз»;

- набути навичок вербалізації, тобто ясного і чіткого викладу власної точки зору в усній або письмовій формах;
- виробляти вміння здійснювати презентацію, тобто переконливо обґрунтовувати і захищати свою точку зору;
- відпрацьовувати навички конструктивного критичного оцінювання точки зору інших;
- оволодівати практичним досвідом виносити користь із своїх помилок, а також із помилок оточуючих людей.

Для визначення ефективності кейсу щодо реалізації цілей навчального процесу слід провести його перевірку. Це дозволить виявити реакцію студентів на кейс і при необхідності відкоригувати його зміст для отримання максимального результату від його використання у навчальному процесі початкової школи. При цьому, необхідно відмітити, що кейси мають особливість «старіти», тобто втрачати свою актуальність, ставати історією, а не сучасними реальними подіями. Тому проблеми та ситуації, які викладач відображає в кейсі мають бути сучасними, характерними для сьогоднішніх проблем в освіті.

В освітньому процесі кейси використовують на різних етапах. Залежно від завдань, які покликані реалізувати кейс, вибирають той чи інший його тип.

Таким чином, на основі аналізу наукових джерел та здійсненого контент-аналізу базових понять дослідження визначено, що кейс-метод у професійній підготовці вчителя — це ситуаційне навчання, яке використовує опис (демонстрацію) та аналіз реальних педагогічних ситуацій з метою формування в майбутнього вчителя певного досвіду вирішення проблем у професійно-педагогічній діяльності. Кейс-метод є одним з ефективних методів навчання, який дає можливість майбутнім педагогам підготуватися до реальних ситуацій у майбутній професійній діяльності. Разом з тим, сучасна вища освіта потребує більш глибокого вивчення теоретичних основ кейс-методу, а також особливостей його оптимального практичного впровадження в різні компоненти педагогічного процесу.

Література

1. Гребенькова Г. В. Кейс-метод у професійному навчанні [Електронний ресурс] / Г.В. Гребенькова. – Режим доступу : <http://www.nmc.od.ua/wpcontent/uploads/2011/01/>.
2. Зазуліна Л. Кейс-метод у системі підвищення кваліфікації педагогів / Л. Зазуліна // Післядипломна освіта в Україні. – 2010. – №12. – С.34-38.
3. Ковальова С. Сутність технології кейс-методу у професійній підготовці вчителя / С. Ковальова // Педагогічний дискурс. – 2015. – Вип. 19. – С.21-25.
4. Павельєва Н. Кейс-метод в професійному освітньому процесі / Н.Павельєва // Кампанія. – 2008. – №43. – С.41-46.

УДК 373.31:001.895

Хила Антоніна Володимирівна, магістрант спеціальності «Початкова освіта», Мукачівський державний університет
Науковий керівник - канд. пед. наук, доцент Фенцик О. М.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ РЕЗЮМЕ

Сучасна людина, щоб почувати себе у світі комфортно, повинна вчитися постійно, навчання для неї повинно стати природною й цікавою справою. Загальноосвітня школа повинна формувати здібності в учня діяти й бути успішним у ситуаціях відкритого сучасного суспільства, що динамічно розвивається, формувати цілісну систему універсальних знань, умінь, навичок, а також особистої відповідальності учнів, формувати ключові компетентності, що визначають сучасну якість освіти.

Сьогодні висуває свої вимоги й вимагає від учителів активно використовувати інноваційні технології в навчальному процесі. Саме їх застосування здатне забезпечити

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>